

Verksamhetsplan 2026 för Samhällsutvecklingsnämnden

*Antagen av xxx
xx månad 2026*

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsplanens förutsättningar	3
2 Övergripande beskrivning av nämndens ansvar	4
2.1 Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter	4
3 Verksamhetsförutsättningar.....	6
4 Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer.....	7
4.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN).....	7
4.2 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder).....	8
5 Ekonomiska förutsättningar	10
6 Nämndens driftsbudget	11
7 Nämndens investeringsplan	12
8 Uppföljningsplan av privata utförare	14

1 Verksamhetsplanens förutsättningar

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2026 med plan för 2027–2029. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i Mål och budget. Inriktningsmålen är övergripande, långsiktiga och tydliggör inriktning och fokus. Skapar riktning och förändring.
Uppdrag	Inriktningsmålen förstärks och förtydligas genom uppdrag som visar vad som ska göras för att nå målet.
Åtgärder	Beskriver nämndens genomförande av uppdragen. Åtgärderna visar de initiativ nämnden tar eller hur nämnden genom sitt grunduppdrag genomför uppdraget.
Nämndmål	Nämnder kan formulera egna nämndmål för att utveckla verksamheten inom grunduppdraget och därigenom bidra till inriktningsmålen.
Indikatorer	Används för att följa och analysera kommunens utveckling mot målbilden. Indikatorer mäter trender, resultat eller tillstånd i samhället.

Övriga kommunala styrdokument är underordnade Mål och Budget. Kommunens styrdokument förtydligar politiska viljeinriktningar, ambitioner eller förhållningssätt och utgör grundläggande verktyg för att skapa helhetsperspektiv. I verksamhetsplanen visas ytterligare styrdokument som styr nämndens verksamhet.

2 Övergripande beskrivning av nämndens ansvar

Samhällsutvecklingsnämnden har ansvaret för utveckling samt drift och underhåll av det offentliga rummet. Nämnden ansvarar även för översiktsplanering och för planering och genomförande av åtgärder och aktiviteter för att nå den strategiska inriktningen avseende fysisk och teknisk beslutad av kommunstyrelse eller kommunfullmäktige. I nämndens uppdrag ingår även att ta fram detaljplaner med standardutförande för utbyggnad av kommunens tätorter och stråk.

Samhällsutvecklingsnämndens verksamhetsområden hanteras av Samhällsbyggnadskontoret där enheterna/funktionerna nedan arbetar inom dessa områden:

Gatuverksamheten ansvarar för drift, underhåll samt nyanläggning av kommunala gator och vägar inklusive olika former av trafiksäkerhetsåtgärder. Vidare har man ansvar för trafikplanering och parkering.

Avfallsverksamheten ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall, grovavfall och slam från enskilda avlopp, och arbetar utifrån mål och visioner formulerade i en avfallsplan som ingår i Knivsta kommuns renhållningsordning. Verksamheten upphandlar och följer upp entreprenadavtal samt ansvarar för planering och utveckling.

Park och natur ansvarar för planering, drift och underhåll av kommunens parker, lekplatser, natur- och vattenområden men också städning av gångtunnlar, tömning av papperskorgar, med mera. Vidare bär park och natur tillsammans med hela kontoret ansvaret att implementera grönstrukturplanen och utveckla grönstrukturen i Knivsta och Alsike tätorter. Kommunens naturskola ingår också i verksamheten. Ansvaret för utveckling av ekosystemtjänster i stadsbyggnadsprojekt delas med planverksamheten.

Plan och geodatas ansvar inom samhällsutvecklingsnämndens ansvarsområde omfattar kommunens översikts- och detaljplanering samt till detta kopplad miljöplanering. Detaljplaner finansieras till största del genom plankostnadsavtal.

Bostadsanpassning ingår i nämndens uppdrag och kontoret har en handläggare för handläggning av bostadsanpassningsbidrag.

2.1 *Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter*

- Översiktsplan
- Avfallsplan
- Avfallsföreskrifter
- Trafikstrategi
- Grönstrukturplan
- Strategi för Knivsta kommuns skogs- och naturmark
- Skötselplan för Knivsta kommuns skogs- och naturmark
- Strategi för vatten och avlopp (VA-policy)
- Dagvattenstrategi
- Vattentjänstplan
- Nödvattenplan
- Kulturmiljöprogram
- Stadsbyggnadsprinciper med arkitekturpolicy
- Parkeringsnorm

- Energikrav vid nyproduktion och markförsäljning i Knivsta kommun
- Bredbandspolicy
- Taxor för avfall, planverksamhet, upplåtelse av offentlig plats, parkering, schakt och TA-planer
- Miljöprogram och lokala miljömål 2007
- Näringslivsstrategi
- Handlingsplan för genomförande av Knivsta kommuns näringslivsstrategi 2024-2025
- Etableringsstrategi
- Riktlinjer för markanvisningar och exploateringsavtal
- Bostadsförsörjningsprogram
- Kultur- och fritidsplan
- Kultur- och fritidspolitiskt program
- Knivsta konstprogram (program för konstnärlig gestaltning)
- Innovationsstrategi
- Medborgardialog policy

3 Verksamhetsförutsättningar

Sedan flera år har index för exempelvis vägentreprenader men även kostnaderna för drift och underhåll av så väl gator, parker och naturområden har stigit kraftigt. Under 2026 och även fortsättningsvis kommer ett stort fokus vara att hålla verksamhetens budget samtidigt som att säkerställa att planerade åtgärder kan genomföras och erforderlig kvalitet uppnås är av högsta vikt.

Arbetet med revidering av översiktsplanen fortsätter och beräknas färdigställas under 2026 för att underlätta efterföljande skeden inom fysisk planering och utveckling. Den planerade anslutningen till Käppala avloppsreningsverk som planeras ske till 2027 ger förutsättningar för kommande detaljplaner trots de begränsningar i VA-kapaciteten som finns idag.

Flera av nämndens verksamhetsområden berörs av det ingångna fyrspårsavtalet där arbetet inom Trafikverkets projekt 4 spår intensifieras i samband med beslut om lokalisering av spåren. Bland annat kommer kommunen behöva ta fram detaljplaner som möjliggör för Trafikverkets planerade infrastruktur. Kommunen kommer även behöva ha stort fokus på frågor kring trafikplanering för att säkerställa en funktionell trafikinfrastruktur så väl under byggtid som efter färdigställt projekt.

Som ett led i att arbeta för långsiktig ekonomi i balans för avfallskollektivet fortsätter arbetet med avtalsförvaltning samt utveckling och effektivisering av verksamheten inom Kretsloppsparken.

Nämndens verksamheter svarar för ett flertal antal områden varav samtliga kräver specialistkompetens. Då organisationen är relativt liten sett till antal medarbetare som ska täcka ett brett kompetensområde medför detta att flertalet specialistkompetenser innehas av enbart en medarbetare. Detta är en sårbarhet som kontoret ständigt arbetar med. Även rekrytering av medarbetare med senior kompetens är och kommer att vara en utmaning för verksamheten, framförallt då det är stor konkurrens kring samhällsbyggnadskompetenser inom hela regionen Uppsala-Stockholm

4 Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer

4.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

Knivsta kommuns fortsatta utveckling ska fokusera på att forma trivsamma boendemiljöer som tillför både mänskliga och ekonomiska värden. För landsbygden betyder det en organisk tillväxt utifrån befintliga strukturer. För tätorterna Knivsta och Alsike innebär det en utveckling som präglas av småskalighet och grönska. Behovet av bostäder ska avspeglade sig både i boendeformer och styra den takt i vilken samhället utvecklas. Kommunens ekonomiska åtaganden över tid ska vägas in i all planering.

För att öka både tryggheten och trivsamheten i centrala Knivsta sätter vi stor vikt vid att jobba aktivt med våra offentliga miljöer, liksom med tidiga insatser och förebyggande arbete.

Trygghetsaspekter ska genomgående beaktas i alla processer och beslut. Målet är att Knivsta ska bli Sveriges tryggaste kommun med lägst brottslighet.

Fortsatta utredningar och undersökningar behövs gällande ett framtida handelsstråk vid Ar och Knivsta östra entré. Platsen ska bidra positivt till Knivsta som helhet, samhällsekonomin, lokala arbetstillfällen, hållbarheten och möjliggöra ett större utbud för Knivstaborna. Tidiga medborgardialoger ska genomföras och tydliga krav ska finnas på sammanhållen arkitektur och gestaltning utifrån ett platsutvecklingsperspektiv och Knivstas identitet som modern trädgårdsstad med närhet till natur och rekreation.

Det lokala näringslivet är en viktig del i kommunens utveckling och stor vikt ska läggas vid att säkerställa god dialog som bidrar till möjliggörande och genomförande. Kommunen ska vara en god och serviceinriktad samarbetspartner.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 1. Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet ska utgå från trädgårdsstadens principer med småskaligt byggande och trivsamt gestaltande bostadsområden. Behovet av boende-, pendlar- och nyttoparkeringar ska mötas i nya och befintliga områden. (KS, SUN)	Uppdatera befintliga processer, rutiner och styrdokument för att säkerställa att de reviderade samhällsbyggnadsprinciperna implementeras för att säkerställa en småskalig och trivsam bebyggelse samt sammanhållen utveckling.
	Säkerställ att det finns en tydlig och sammanhållen informationsöverföring samt en kontinuerlig dialog mellan förvaltningen och nämnden under hela samhällsbyggnadsprocessen. Detta gör det möjligt för nämnden att ta ansvar för sitt verksamhetsområde genom alla steg i processen.
Uppdrag 2. Genomför medborgardialog i tidiga skeden av beslutsprocessen, innan beslut fattas, för att säkerställa att invånarnas synpunkter och idéer beaktas (KS, SUN).	Arbeta för att nå fler grupper vid dialoger och bredda kontaktytorna med invånare, föreningar och näringsidkare genom att prova och utvärdera olika format och former, både fysiska och digitala, för medborgardialog i detaljplaneprojekt och utveckling av allmänna platser. För varje medborgardialog ska mål och syfte fastställas i förväg och kommuniceras tydligt till deltagarna.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 4. Tillgängliggör och underhåll viktiga mål- och besökspunkter som badplatser, parker, historiska platser och centrumstråk. (KS, SUN)	Samverka med berörda aktörer för att främja nyttan med platsen Mora stenar.
	Främja centrumstråk, mål-, och besökspunkter inom samhälls-byggnadsområdet, och i samverkan med andra aktörer där så är möjligt.
Uppdrag 5. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet. (BMN, KS, SUN)	Utifrån beslutade servicelöften och enligt handlingsplan för näringslivsstrategin fortsatt förbättra myndighetsservice, rådgivning och bemötande.
	Fortsätta utveckla arbetssätt utifrån rättelsestrappans principer i samklang med gällande lagstiftning och med ett lotsande förhållningssätt.
Uppdrag 7. Främja utbyggnaden av infrastruktur för elladdning och/eller andra hållbara drivmedel. (KS, SUN)	Säkerställa kommunens medverkan i regionala samarbeten och nätverk för laddinfrastruktur och hållbara drivmedel med målsättning att uppnå samordning, kunskapsutbyte och konkret genomförande.
	Vid förfrågan från externa parter, samarbetar kommunen så mycket som möjligt för att öka tillgången till laddning och tankning av fossilfria drivmedel.
Uppdrag 8. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet. (KS, SUN)	Redogör för vad som driver tider i samhällsbyggnadsprocessens olika delar samt varför. Sätt upp mål för vad som är rimlig tidsåtgång för processens mest avgörande delar samt vad som krävs för att nå dem.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%) N00667 K: kvinnor M: män	94 K: 94 M: 93	96 K: 96 M: 97	98 K: 96 M: 99	Bibehålla
Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insikt) NKI Kolada U07451	72	80		Öka
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%) K: kvinnor M: män	88 K:82 M: 95	83 K:79 M: 88	86 K:81 M: 91	Bibehålla
Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%) K: kvinnor M: män	36 K:43 M: 30	44 K:46 M: 43	44 K:48 M: 41	Öka
Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	69 73 66	70 72 68	77 79 75	Öka

4.2 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

En långsiktig ekonomi i balans innebär att kommunens kärnuppdrag finansieras genom skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Kommunens överskott från exploateringsverksamhet ska bidra till att finansiera investeringar och/eller minska kommunkoncernens skuld.

Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

För att säkerställa att Knivsta kommun fortsätter vara en välmående, trygg och grön kommun är det avgörande att kommunen aktivt anpassas till förändringar i omvärlden. En kontinuerlig förnyelse och ständig utveckling ska främjas inom alla kommunens verksamhetsområden. Genom att identifiera och implementera nya lösningar och arbetssätt strävar Knivsta efter att möta framtidens utmaningar och möjligheter på ett effektivt sätt.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 31. Frigör tid och/eller resurser för kommunens kärnverksamhet genom att effektivisera administrationen, minska den administrativa bördan, utveckla arbetet med AI och förnyelse. (Alla)	Löpande ompröva förvaltningens processer för att säkerställa effektivt resursutnyttjande och användandet av digitala och nya lösningar där det är ett stöd.
Uppdrag 32. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av en lokalförsörjningsplan. (Alla)	Systematisera arbetet och arbeta förebyggande mot välfärdsbrottslighet.
	Utveckla enkla och effektiva metoder för att mäta, rapportera och analysera kvaliteten på produktionen.
	Analysera verksamheten utifrån nyckeltal för produktion och taxa, för att säkra ekonomi i balans och skapa utrymme för utveckling
	Systematisera arbetet och arbeta förebyggande mot välfärdsbrottslighet
Uppdrag 33. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)	Strategiskt och strukturerat förbättra den organisatoriska arbetsmiljön och stödja medarbetarnas välbefinnande
	Skapa förutsättningar för våra medarbetare att utveckla sina kompetenser i en föränderlig värld.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex K: kvinnor M: män	81	79		Bibehålla
Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%) K: kvinnor M: män	85 K:89 M: 81	86 K:90 M: 82	90 K:91 M: 89	Bibehålla

5 Ekonomiska förutsättningar

Samhällsutvecklingsnämnden har tilldelats medel för 2026, i den av kommunfullmäktige antagna Mål och budget 2026. Nämndens totala anslag uppgår till 58,2 miljoner kronor, vilket är en ökning med 0,4 miljoner kronor jämfört med budgeten för 2025.

De generella förutsättningarna för nämndens verksamheter 2026 är en indexuppräkning på 2,1 procent, vilket motsvarar 1,3 miljoner kronor. Nytt för 2026 är att avfallsverksamheten har tilldelats ett negativt kommunbidrag på 2 miljoner kronor. Det betyder att verksamheten förväntas redovisa ett överskott på avgifterna och ersättningarna i relation till verksamhetens kostnader på 2 miljoner kronor. Budgetposten Gata kapitaltjänstkostnader exploateringsinvesteringar har utöver indexuppräkning erhållit ett ökat tillskott på 1,5 miljoner kronor för täcka de ökade kapitaltjänstkostnaderna. Teknisk planerings anslag har minskats med 0,7 miljoner kronor då en hyreskostnad försvinner 2026. Park och Bostadsanpassning har utöver indexuppräkning erhållit ökade anslag på 0,5 miljoner kronor respektive 0,25 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna ett nettoanslag (kommunbidrag) för att finansiera verksamheterna nämnden ansvarar för. Det innebär att anslaget (kommunbidraget) ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamheternas kostnader fullt ut. Nettokostnad är verksamheternas kostnader minus externa intäkter och överensstämmer nettokostnaden med anslaget är verksamhetens ekonomi i balans.

Nämndens omsättning (kommunbidrag, bokslutsregleringar och externa intäkter) uppgår i budget 2026 till 106,8 miljoner kronor. Intäkter 2026 är budgeterade till 48,5 miljoner kronor, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med budgeten för verksamhetsåret 2025.

6 Nämndens driftsbudget

Nämndens verksamheter	KF-budget 2025	KF-budget 2026	Nämndbudget 2026
Nämndkostnader	1 592	1 625	1 625
Gator totalt	42 020	44 394	44 394
Gata drift	11 549	11 781	11 781
Gata vinterväghållning	4 300	4 390	4 390
Gata kapitaltjänstkostnad	11 023	11 254	11 254
Gata kapitaltjänstkostnad exploateringsinvesteringar	15 148	16 969	16 969
Trafikövervakning/Parkeringsavgifter	-1 658	-1 658	-1 658
Park, natur & miljöutveckling	8 939	9 619	9 619
Stadspark	720	735	735
Hundrastgård	150	153	153
Teknisk planering	2 257	1 604	1 604
Översiktsplan (planprogram)	1 151	1 175	1 175
Stadsbyggnad (detaljplaner standardförfarande)	201	205	205
Bostadsanpassning	2 072	2 366	2 366
Avgiftsfinansierad verksamhet	0	-2 000	-2 000
Avfallsverksamhet	0	-2 000	-2 000
Vindkraftverk	0	0	0
Summa	57 860	58 218	58 218

7 Nämndens investeringsplan

Investeringsplanen för nämnden beslutades i samband med att kommunfullmäktige behandlade Mål och budget 2026. Samhällsutvecklingsnämnden är beviljade 69,7 miljoner kronor i investeringsmedel för verksamhetsåret 2026, varav 46,1 miljoner kronor är förenat med exploatering. Under 2026 kommer utbyggnaden av infrastrukturen i detaljplanerna Centrala Ängby och Segerdal att fortsätta, även projektet med stadsparken fortgår från 2025.

Investeringsprojekten kommer medföra kapitaltjänstkostnader (avskrivningskostnader och internränta) som påverkar budgeten för nämndens verksamheter när slutförda investeringar tas i bruk. Reinvesteringar ska ersätta befintliga anläggningar och inte generera ökade kostnader för verksamheten. En problematik kan vara om investeringsutgiften för reinvesteringen inte korrelerar med anslaget verksamheten erhållit för den ursprungliga investeringen, det vill säga att uppräknig av det ursprungliga anslaget är lägre än investeringsutgiften för reinvesteringen. I dessa fall kommer det medföra ökade kapitaltjänstkostnader.

Enligt kommunens investeringsriktlinjer ska nya investeringsprojekt få ett positivt startbesked från nämnden i de fall investeringsutgiften förväntas överstiga 10 prisbasbelopp. Startbeskeden ska innefatta en beskrivning av projektet samt vilka ekonomiska konsekvenser investeringen medför.

Kapitaltjänstkostnaderna från exploateringsinvesteringarna bokslutsregleras. Det innebär att verksamheten Gator och vägar får kompensation för de ökade kapitaltjänstkostnaderna. Exploateringsinvesteringarna medför även nya ytor att underhålla, vilket medför ökade driftkostnader för verksamheterna Gator och vägar respektive Park och natur. Ökade driftkostnader bokslutsregleras inte, så för att inte innebära en besparingar för verksamheterna behöver nya medel tillföras verksamheterna när exploateringsinvesteringarna är färdigställda.

Investering	KF investeringsram 2026
Gata	
Reinvestering bef. Gatunät	10 000
Belysning	5 000
TSHÅ (Trafiksäkerhetshöjande åtgärder)	1 000
Cykelinfrastruktur	3 000
Park	
Friluftsåtgärder Kölängen	1 000
Renovering bef anläggningar	800
Parken ospecificerad maskin och utrustningsinvest.	200
Parken utomhusmiljöer (Årum, torg mm)	1 600
Avfall	
Reinvestering avfall	1 000
Summa Samhällsutvecklingsnämnden	23 600

Exploateringsverksamhet Allmän platsmark	
Sågen/Centrum	17 000
Västra Knivsta	8 000
Östra Knivsta	1 050
Nor	0
Alsike	10 000
AR/Brunnby/Östra entrén	10 000
SUMMA Exploateringsverksamhet	46 050

Summa	69 650
--------------	---------------

8 Uppföljningsplan av privata utförare

Under 2026 kommer avtalsuppföljning att utföras för kommunens entreprenörer/underleverantörer inom gatuverksamhet och avfallsverksamhet.

Avtal för gatuverksamheten följs upp löpande under året och utfallet av uppföljningen redovisas genom protokoll som förs.

Avtal för avfallsverksamheten utförs till största delen inom ramen för avfallssamverkan mellan Knivsta, Sigtuna, Upplands-Bro och Håbo kommuner. Huvudansvarig part för avtalen är respektive kommun men uppföljningen sker i första hand genom utpekad kontaktperson i avtalen. Hur ofta uppföljning sker anges i respektive avtal - vissa avtal kräver tätare driftsmöten där frågeställningen delvis berörs medan andra avtal bara följs upp under årliga avtalsavstämningar. Utfallet av uppföljningen redovisas genom protokoll som förs.

En förteckning över avtalen bifogas.